

ПИТАННЯ ЗМІНИ ЦІНИ ДОГОВОРІВ ПРО ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ

Аналізується динаміка та характеристики внесення змін до законодавства про публічні закупівлі протягом останніх років, зокрема стосовно зміни ціни договорів, укладених за результатами здійснення публічних закупівель, та їх відповідність основним засадам законодавства Європейського Союзу. Суттєва увага приділена формулюванню приписів законодавства в аспекті їх відповідності принципу правової визначеності та основних засад тлумачення правових норм. Проаналізовано судову практику щодо тлумачення приписів законодавства про зміну ціни договорів. Наголошено, що в разі існування неоднозначного або множинного тлумачення прав та обов'язків особи органи державної влади зобов'язані застосувати підхід, найбільш сприятливий для особи.

Ключові слова: визначеність права, тлумачення норм права, договір, договір про публічні закупівлі, ціна договору.

Venetska Maryna. Questions of changing the price of public procurement contracts

The article analyzes the dynamics and characteristics of amendments to the legislation on public procurement in recent years, in particular, regarding changes in the price of contracts concluded as a result of public procurement and their compliance with the basic principles of European Union legislation. Significant attention is paid to the formulation of legislative provisions in terms of their compliance with the principle of legal certainty and the basic principles of interpretation of legal norms. The case law on the interpretation of legislative provisions on changes in the price of public procurement contracts is analyzed. It is emphasized that in the event of an ambiguous or multiple interpretation of the rights and obligations of an individual, state authorities are obliged to apply the approach most favorable to the individual.

Key words: legal certainty, interpretation of legal norms, contract, public procurement contract, contract price.

Динаміка та характеристика удосконалення законодавства України у сфері внесення змін до істотних умов договорів про публічні закупівлі, зокрема стосовно зміни ціни договору, свідчить про поступове наближення вітчизняного законодавства до європейських стандартів здійснення публічних закупівель.

Окремі питання здійснення публічних закупівель були предметом розгляду багатьох науковців, зокрема: К. С. Грищука, О. М. Калітена, В.П. Міняйла, О. О. Підмогильного, І. П. Сафонова, О. А. Поліводського, А. В. Станкевича, В. М. Юраха та ін.

Правове регулювання внесення змін до істотних умов договорів про публічні закупівлі, особливо щодо порядку зміни ціни договорів, хоча і зазнавало неодноразових змін, продовжує залишатись досить дискусійним питанням, що має наслідком численні судові спори, спричинені, як вбачається, таким формулюванням приписів законодавства, що створюють ситуацію правової невизначеності.

Відповідно до статті 8 Конституції України в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Як підкреслено Конституційним Судом України у Рішенні від 31.03.2015 р. № 1-рп/2015[1], складовими принципу верховенства права є, зокрема, правова передбачуваність та правова визначеність, які необхідні для того, щоб учасники відповідних правовідносин мали можливість завбачити наслідки своїх дій і бути впевненими у своїх законних очікуваннях, що набуте ними на підставі законодавства право, його зміст та обсяг буде ними реалізовано (Рішення Конституційного Суду України від 11.10.2005 р. № 8-рп/2005) [2]. Принцип правової визначеності спрямований на захист прав і свобод громадян, забезпечення стабільності правового порядку та формування довіри до правової системи, який відіграє ключову роль у забезпеченні правової безпеки та прогнозованості правовідносин у суспільстві. Суб'єкт господарювання може мати законні очікування, що його право буде дотримуватися і поважатися, передбачити заходи, що будуть застосовані в конкретних правовідносинах та розраховувати на те, що органи державної влади будуть діяти відповідно до норм закону, тобто заздалегідь регламентованих та оголошених правил.

Відповідно до нині чинної редакції частини 5 статті 41 Закону України «Про публічні закупівлі» (далі – Закон про публічні закупівлі) [3] «...істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сто-

ронами в повному обсязі...», крім спеціально визначених цим законом випадків, у числі яких « збільшення ціни за одиницю товару до 10 відсотків пропорційно збільшенню ціни такого товару на ринку в разі коливання ціни такого товару на ринку за умови, що така зміна не призведе до збільшення суми, визначеної в договорі про закупівлю, – не частіше, ніж один раз на 90 днів з моменту підписання договору про закупівлю/внесення змін до такого договору щодо збільшення ціни за одиницю товару. Обмеження щодо строків зміни ціни за одиницю товару не застосовується у випадках зміни умов договору про закупівлю бензину та дизельного пального, природного газу та електричної енергії...». До набуття чинності новою редакцією Закону про публічні закупівлі (тобто до 19.04.2020) це положення було менш деталізованим та передбачало можливість «зміни ціни за одиницю товару не більше ніж на 10 відсотків у разі коливання ціни такого товару на ринку, за умови, що зазначена зміна не призведе до збільшення суми, визначеної в договорі» (п. 2 ч. 4 ст. 36).

З огляду на певну неоднозначність вказаних приписів закону вони неодноразово були предметом роз'яснень Мінекономіки (Листи Мінекономіки від 14.08.2019 № 3304-04/33869-0, від 27.10.2016 № 3302-06/34307-06 від 24.11.2020 № 3304-04/69987-06 та ін.) [4,5,6]. У цих роз'ясненнях Мінекономіки цілком однозначно тлумачили ці норми як такі, що передбачають право сторін договору неодноразово змінювати ціну договору, але кожного разу не більше, ніж на 10%.

Така практика тривалий час була досить усталеною і визнавалась, у тому числі, судовими актами (постанова Касаційного адміністративного суду ВС від 05.04. 2023 у справі № 420/17618/21) [7], хоча і з певними коливаннями у висновках Верховного Суду (постанова ВС від 18.06.2021 у справі № 927/491/19) [8]. Відтак судові акти, якими визнавалася правомірність неодноразового збільшення ціни товару в межах 10% кожного разу, в тому числі акти Верхового Суду, які приймалися, спиралися, у числі іншого, на офіційні роз'яснення Мінекономіки, видані до того часу.

Радикальну зміну підходу до тлумачення приписів щодо зміни ціни договорів містила постанова Великої Палати Верховного Суду від 24.01.2024 у справі N 922/2321/22 (провадження N 12-57гс23) (далі – Постанова ВП ВС) [9], обґрунтовуючи свою позицію необхід-

ністю забезпечення стабільності економічного обороту та перешкодження демпінгу цін, Велика Палата Верховного Суду висувала, що « у будь-якому разі ціна за одиницю товару не може бути збільшена більше ніж на 10 % від тієї ціни товару, яка була визначена сторонами в договорі за результатами процедури закупівлі, незалежно від кількості та строків зміни ціни протягом строку дії договору. Тобто під час дії договору про закупівлю сторони можуть неодноразово змінювати ціну товару в бік збільшення за наявності умов, встановлених у статті 652 ЦК України та пункті 2 частини п'ятої статті 41 Закону № 922-VIII, проте загальне збільшення такої ціни не повинно перевищувати 10 % від тієї ціни товару, яка була визначена сторонами при укладенні договору за результатами процедури закупівлі».

Хоча суди і не є суб'єктами правотворчої діяльності, їх завдання полягає у правозастосуванні та тлумаченні правових норм, рішення Верховного Суду, які містять тлумачення-висновки щодо застосування норм права, є джерелом права. Судове правозастосування є одним з найважливіших різновидів форм реалізації права, якому властиві загальні ознаки державного правозастосування, тому до судового правозастосування пред'являються вимоги дотримання принципів законності, обґрунтованості, доцільності, справедливості тощо.

Водночас відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі» [10] спеціально уповноваженим органом у сфері закупівель є Мінекономіки. Відповідно до частини першої статті 7 Закону про публічні закупівлі уповноважений орган здійснює регулювання та реалізує державну політику в сфері закупівель у межах повноважень, визначених цим Законом. Міністерство економіки України здійснює регулювання та реалізує державну політику в сфері закупівель, а також надає роз'яснення щодо застосування законодавства у цій сфері. Основні функції Мінекономіки визначено статтею 9 Закону. Отже, роз'яснення Мінекономіки з тлумаченням спірних положень п.2 ч.5 ст.41 Закону про публічні закупівлі слід вважати, хоч і не автентичним, однак повною мірою офіційним тлумаченням. До того ж вбачається, що вони є чинними і на даний час, оскільки не відкликані Міністерством.

У правовому регулюванні роль тлумачення норм права обмежується правильним розумінням дійсного змісту норми права та його

розгорнутим, обґрунтованим роз'ясненням іншим суб'єктам права. Потреба в тлумаченні виникає не лише з технічної недосконалості норм права, їх неясності, а й з самої природи реалізації права. Текст норми права часто не достатній для отримання всієї інформації, що міститься в ній. Принципи тлумачення норм права – це вихідні засади, відправні пункти правової інтерпретації та водночас її самостійний об'єкт; це цілісна взаємопов'язана система, застосування якої в сукупності дозволяє на високому рівні здійснювати офіційне та неофіційне тлумачення норм права.

Враховуючи основні засади тлумачення норм права, вбачається, що висновок ВП ВС не був достатньо виваженим і обґрунтованим, враховуючи, що Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [11], закріплено зобов'язання України щодо приведення системи публічних закупівель у відповідність із стандартами ЄС. У пояснювальній записці до проекту Закону № 114-ІХ, наслідком прийняття якого стала нова редакція Закону про публічні закупівлі, що набула чинності 19.04.2020 р., його метою визначено: удосконалення системи публічних закупівель, спрямованої на розвиток конкурентного середовища та добросовісної конкуренції у сфері закупівель в Україні, а також забезпечення виконання згідно із Угодою про асоціацію міжнародних зобов'язань України у сфері публічних закупівель шляхом гармонізації основних положень Закону України «Про публічні закупівлі» із Директивами Європейського Союзу з питань закупівель.

У преамбулі Закону про публічні закупівлі також зазначено, що «цей Закон також має на меті адаптувати законодавство України до *acquis communautaire* Європейського Союзу на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони». Слід також звернути увагу, що відповідно до статті 38 Закону України «Про правотворчу діяльність» [12] визначено, що «... у преамбулі нормативно-правового акта, спрямованого на виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, адаптацію законодавства України до положень права Європейського Союзу (*acquis EC*), наводиться посилання на відповідні акти права Європейського Союзу (*acquis EC*).

Преамбула закону не може містити норм права. Преамбула закону є його невід'ємною частиною і враховується при офіційному тлумаченні та реалізації нормативно-правового акта».

Пославшись у Постанові ВП ВС на пояснювальну записку до законопроекту із зазначенням мети його прийняття як удосконалення системи публічних закупівель, спрямованої у числі іншого на забезпечення виконання міжнародних зобов'язань України у сфері публічних закупівель, Велика Палата Верховного Суду залишила поза увагою власне європейське законодавство. Базовим правовим актом Європейського Союзу в сфері публічних закупівель є Директива 2014/24/EU Європейського парламенту і Ради ЄС 26 лютого 2014 про державні закупівлі та скасування Директиви 2004/18/ЄС [13], статтею 72 «Внесення змін до договорів у період їх дії» якої встановлено, що «... будь-яке збільшення ціни не повинне перевищувати 50% вартості первинного договору. У разі внесення декількох послідовних змін таке обмеження повинне застосовуватися до вартості кожної зміни. Такі послідовні зміни не повинні спрямовуватися на ухилення від виконання положень цієї Директиви» (п.п.(ii) п. (в) та п.п.(iii) п.(с) ч.1 ст.72).

Відтак можна стверджувати, що тлумачення цього спірного пункту 2 ч.5 статті 41 Закону про публічні закупівлі Мінекономіки, яке брало активну участь у розробці й обговоренні законопроекту (про що наголошується і у пояснювальній записці до нього), здійснювалося з урахуванням приписів вищевказаної Директиви ЄС.

Додатковим аргументом висловленої позиції слугують приписи п.п 2 п.19 «Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України “Про публічні закупівлі”, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2022 р. № 1178 [14], у яких спочатку були відсутні будь-які обмеження щодо строків і лімітів зміни ціни договору і відповідно до яких « погодження зміни ціни за одиницю товару в договорі про закупівлю у разі коливання ціни такого товару на ринку, що відбулося з моменту укладення договору про закупівлю або останнього внесення змін до договору про закупівлю в частині зміни ціни за одиницю товару. Зміна ціни за одиницю товару здійснюється пропорційно коливанню ціни

такого товару на ринку (відсоток збільшення ціни за одиницю товару не може перевищувати відсоток коливання (збільшення) ціни такого товару на ринку) за умови документального підтвердження такого коливання та не повинна призвести до збільшення суми, визначеної в договорі про закупівлю на момент його укладення». Між тим у вересні 2025 року до вказаних п.19 «Особливостей...» було внесено істотні зміни, і п.п.2 п. 19 нині сформульовано наступним чином: «узгодженого сторонами збільшення ціни за одиницю товару не більше ніж на 10 відсотків пропорційно коливанню ціни такого товару на ринку, що відбулося з дня укладення договору про закупівлю (у разі збільшення ціни за одиницю товару за цим підпунктом вперше) або з дня останнього внесення змін до договору про закупівлю в частині зміни ціни (у разі збільшення ціни за одиницю товару за цим підпунктом вдруге і далі), за умови документального підтвердження такого коливання. Такі зміни до договору про закупівлю можуть бути внесені не раніше 90 днів з дня підписання договору про закупівлю або внесення до нього змін щодо збільшення ціни за одиницю товару за умови, що такі зміни не призведуть до збільшення суми, визначеної в договорі про закупівлю... Обмеження щодо збільшення ціни за одиницю товару не більше ніж на 10 відсотків застосовується щодо кожного окремого випадку збільшення ціни за одиницю товару (без обмеження кількості змін). Змінена ціна за одиницю товару не повинна перевищувати 50 відсотків ціни за одиницю товару, що передбачена в початковому договорі про закупівлю». Тобто знову встановлені певні обмеження.

Доречно зауважити, що Директива ЄС передбачає можливість збільшувати ціну неодноразово кожного разу до 50 % при тому, що економіка країн ЄС має більш стабільний характер, ніж економіка України, суттєвими чинниками якої, окрім стану постійних воєнних дій, є інфляційні процеси, курсові коливання, інфляційні очікування, індекси ділової активності тощо. Водночас обмеження зміни ціни договору в умовах нестабільної української економіки ставить виконавця договору у край невигідне становище та порушує баланс обопільного інтересу сторін договору. Слід також додати, що Закон про публічні закупівлі з 2021 року в цій частині не зазнав змін, тож формулювання норм щодо зміни ціни договору в повоєнний період залишається питанням.

У світлі зазначених норм та принципів варто підкреслити, що в Україні у практиці, зокрема, адміністративного судочинства застосовується загальний принцип *in dubio pro tributario* (пріоритет з найбільш сприятливим для особи тлумаченням норми права): у разі якщо норма закону або іншого нормативного акта, виданого на основі закону, або якщо норми різних законів або нормативних актів дозволяють неоднозначне або множинне тлумачення прав та обов'язків особи у її взаємовідносинах з державою (в особі відповідних суб'єктів владних повноважень), тлумачення такого закону здійснюється на користь особи (суб'єкта приватного права).

Нормами про застосування правила про пріоритет норми з найбільш сприятливим для особи тлумаченням закріплені, зокрема, у частині 7 статті 4 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [15] встановлено, що у разі, якщо норма закону чи іншого нормативно-правового акта, виданого на підставі закону, або якщо норми різних законів чи різних нормативно-правових актів допускають неоднозначне (множинне) трактування прав і обов'язків суб'єкта господарювання або повноважень органу державного нагляду (контролю), така норма трактується в інтересах суб'єкта господарювання.

Європейський суд з прав людини у п. п. 52, 56 Рішення від 14.10.2010 р. у справі «Щокін проти України» [16] зазначив, що тлумачення й застосування національного законодавства є прерогативою національних органів. Однак суд зобов'язаний переконатися в тому, що спосіб, у який тлумачиться й застосовується національне законодавство, призводить до наслідків, сумісних із принципами Конвенції з погляду тлумачення їх у практиці Європейського суду з прав людини. На думку Європейського суду з прав людини, відсутність у національному законодавстві необхідної чіткості й точності, які б передбачали можливість різного тлумачення, порушує вимогу «якості закону», передбачену Конвенцією, і не забезпечує адекватного захисту від свавільного втручання публічних органів державної влади в майнові права заявника. Тобто в разі існування неоднозначного або множинного тлумачення прав та обов'язків особи в національному законодавстві органи державної влади зобов'язані застосувати підхід, який був би найбільш сприятливим для особи.

1. Рішення Конституційного Суду України від 31.03.2015 р. № 1-рп/2015: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-15#Text>. 2. Рішення Конституційного Суду України від 11.10.2005 р. № 8-рп/2005): URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v008p710-05#Text>. 3. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>. 4. Лист Мінекономіки від 14.08.2019 № 3304-04/33869-0: URL: <https://radnuk.com.ua/pravova-baza/lyst-minekonomrozvytku-shchodo-zminy-tsiny-u-dohovorakh-postachannia-elektrychnoi-enerhii/6>. 5. Лист Мінекономіки від 27.10.2016 № 3302-06/34307-06: URL: <https://me.gov.ua/InfoRez/DocumentsList?id=f2e30594-ba6c-420f-9c24-2a852415a884&lang=uk-UA&fNum=3302-06%2F34307-06%20/>. 6. Лист Мінекономіки від 24.11.2020 № 3304-04/69987-06: URL: <https://radnuk.com.ua/pravova-baza/lyst-minekonomiky-shchodo-ukladennia-vykonannia-zminyuta-rozirvannia-dohovoru-pro-zakupivliu>. 7. Постанова КАС ВС від 05.04.2023 у справі № 420/17618/21: 8. Постанова ВС від 18.06.2021 у справі № 927/491/19: URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud_rishennya_obedn_palati_kgs_vs/2021_06_18_927_491_19. 9. Постанова ВП ВС від 24.01.2024 у справі № 922/2321/22: URL: <https://precedent.ua/116670838>. 10. Постанова КМ України № 459 від 20.08.2014 «Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/459-2014-p#Text>. 11. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text. 12. Про правотворчу діяльність: Закон України від 24.08.2023: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text>. 13. Директива 2014/24/EU Європейського парламенту і Ради ЄС 26 лютого 2014 про державні закупівлі та скасування Директиви 2004/18/ЕС: URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_052-14#Text. 14. Особливості здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування. Затв. постановою КМ України від 12.10.2022 р. № 1178.: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-p#Text>. 15. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>. 16. Рішення ЄСПЛ від 14.10.2010, у справі «Щокін проти України»: URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_858#Text.

References

1. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy vid 31.03.2015 r. № 1-рп/2015: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-15#Text>. 2. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy vid 11.10.2005 r. № 8-рп/2005): URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v008p710-05#Text>. 3. Pro publichni zakupivli: Zakon Ukrainy vid 25.12.2015: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>.

19#Text". 4. Lyst Minekonomiky vid 14.08.2019 № 3304-04/33869-0: URL: <https://radnuk.com.ua/pravova-baza/lyst-minekonomrozvytku-shchodo-zminy-tsiny-u-dohovorakh-postachannia-elektrychnoi-enerhii/6>. 5. Lyst Minekonomiky vid 27.10.2016 № 3302-06/34307-06: URL: <https://me.gov.ua/InfoRez/DocumentsList?id=f2e30594-ba6c-420f-9c24-2a852415a884&lang=uk-UA&fNum=3302-06%2F34307-06%20/>. 6. Lyst Minekonomiky vid 24.11.2020 № 3304-04/69987-06: URL: <https://radnuk.com.ua/pravova-baza/lyst-minekonomiky-shchodo-ukladennia-vykonannia-zminy-ta-rozirvannia-dohovoru-pro-zakupivliu>. 7. Postanova KAS VS vid 05.04. 2023 u spravi № 420/17618/21: URL: https://protocol.ua/ua/postanova_kas_vp_vid_05_04_2023_roku_u_spravi_420_17618_21/. 8. Postanova VS vid 18.06.2021 u spravi № 927/491/19: URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/rishennya_obedn_palati_kgs_vs/2021_06_18_927_491_19. 9. Postanova VP VS vid 24.01.2024 u spravi № 922/2321/22: URL: <https://precedent.ua/116670838>. 10. Postanova KM Ukrainy № 459 vid 20.08. 2014 "Pytannia Ministerstva ekonomichnoho rozvytku i torhivli": URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/459-2014-п#Text>. 11. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soюзom, Yevropeiskym Spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony: URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text. 12. Pro pravotvorochu diialnist: Zakon Ukrainy vid 24.08.2023: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text>. 13. Dyrektyva 2014/24/EU Yevropeiskoho parlamentu i Rady YeS 26 liutoho 2014 pro derzhavni zakupivli ta skasuvannia Dyrektyvy 2004/18/EC: URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_052-14#Text. 14. "Osoblyvosti zdiisnennia publichnykh zakupivel tovariv, robit i posluh dlia zamovnykiv, peredbachenykh Zakonom Ukrainy "Pro publichni zakupivli", na period dii pravovoho rezhymu voiennoho stanu v Ukraini ta protiahom 90 dnev z dnia yoho prypynennia abo skasuvannia", zatv. postanovoiu KM Ukrainy vid 12.10. 2022 r. № 1178.: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-п#Text>. 15. Pro osnovni zasady derzhavnoho nahliadu (kontroliu) u sferi hospodarskoi diialnosti: Zakon Ukrainy vid 05.04.2007: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>. 16. Rishennia YeSPL vid 14.10.2010, u spravi "Shchokin proty Ukrainy": URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_858#Text.

Venetska Maryna. Questions of changing the price of public procurement contracts

The article analyzes the dynamics and characteristics of amendments to the legislation on public procurement in recent years, in particular, regarding changes in the price of contracts concluded as a result of public procurement and their compliance with the basic principles of European Union legislation, which provide for the right to change the price of contracts based on market conditions and needs repeatedly without time limits and each time within 50%. Significant attention is paid to the formulation of legislative provisions in terms

of their compliance with the principle of legal certainty and the basic principles of interpretation of legal norms. The ambiguous judicial practice regarding the interpretation of legislative provisions on changing the price of contracts is analyzed. The need to apply the general legal principle in dubio pro tributario (priority with the interpretation of the rule of law most favorable to the individual) is emphasized, since a business entity may have legitimate expectations that its right will be observed and respected, foresee measures that will be applied in specific legal relations and count on state authorities to act in accordance with the norms of the law, that is, previously regulated and announced rules. It is emphasized that in the event of an ambiguous or multiple interpretation of the rights and obligations of an individual, both courts and state authorities are obliged to apply the approach most favorable to the individual.

Key words: legal certainty, interpretation of legal norms, contract, public procurement contract, contract price.

Дата першого надходження рукопису до редакції: 25.03.2026 р.

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 20.04.2026 р.

Дата публікації: 28.04.2026 р.